

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt. 50 kr.
Közsegeknek és néptanítók-
nak egész évre 4 frt.

Bérmertlen levelek csak is-
mert kezekből fogadtatnak el.
Kéziratok nem adnak
vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

A nyilt-térben minden gar-
mond sor díjja 20 kr.

Hirdetési díj:

Minden egyes szó után
100 szóig 2 kr.
Azonfelül 50 „ 1 1/2 „
„ 50 „ 1 „

Kiemelt, diszbetük s körzet-
tel ellátott hirdeményekért
terméért szerint, minden
centimeter után 3 kr. szá-
míttatik.

Hirdetések a „Zemplén”
nyomdájában vétetnek föl, s
vidékről is oda intézendők.

ZEMPLEN.

Hetilap, főtekintettel e megye szellemi és anyagi érdekeire.

Az 1877-ik évi szeptemberhó 19-én ⁸⁷/_{7307.} sz. a. kelt közgyűlési és ⁴²/_{K. I. B.} számok alatt kelt határozatokhoz és az 1877-ik évi XX. t. cz. 173. §-ához képest a községi és illetőleg kerületi közgyámokra nézve határozottatott:

1-ör: A törvény 173. §-ának megfelelőleg minden nagyközség u. m. Homonna, Kir.-Helmező, S.-a.-Ujhely, S.-N.-Patak, Tokaj, Tarczal, Erdő-Bénye, Ó.-Liszka, Tolcsva, Talya, Mád, Monok, Harkány, H.-Némethi, Megyasszó, Kesznyéten, Gesztely, T.-Lucz és Szerencs köteles közgyámot tartani, annak állomását még ez folyamában rendezesíteni, fizetését saját hatáskörében teendő arányában megállapítani, és az állomást, ha még eddig nem történt volna, választás utján haladék nélkül betölteni.

2-or: A kisközségekre nézve, az alább részletezett csoportosítás mellett a székhelyek és fizetések járásokonként következőképen állapítottak meg.

I. A szerencsi járásban:

a) 1-ső csoport: H.-Kak, K.-Bócs, Berzék, S.-Hidvég, Köröm, Girincs, K.-Csécs, Csanalos, Hoporty, és K.-Dobsza, székhely: **Berzék.**

b) 2-ik csoport: Rátka, Zombor, Ond, A.-Golop, L.-Bénye, Bekecs, T.-Szada, székhely: **Bekecs.**

A kerületi gyám fizetése 140 frt és fuvar átalány 60 frt.

II. A tokaji járásban:

a) 1-ső csoport: B.-Keresztur, B.-Kisfalud és Szeghi-Long, székhely: **B.-Keresztur.**

b) 2-ik csoport: B.-Olaszi, B.-Zsadány, V.-Ujfalu és B.-Sára; székhely **B.-Olaszi.**

A kerületi gyám évenkénti fizetése 100 frt és fuvar átalány 20 frt.

III. A s.-a.-ujhelyi járásban:

a) 1-ső csoport: S.-K.-Patak, Petrahó, Józseffalva, V.-Ardó, Trauczonfalva, M.-Hotyka és Károlyfalva; székhely: **S.-K.-Patak.**

b) 2-ik csoport: Czeke, Imreg, Ladmóc, Zemplén, Szőlöske, Borsi, K.-Bári, N.-Bári és Csarnahó; székhely: **Czeke.**

c) 3-ik csoport: Szürnyeg, M.-Jesztreb, B.-Ujlak, Barancs, Garany, Velejte, Gercsely, Kiszte és Kásó; székhely: **B.-Ujlak.**

d) 4-ik csoport: Mihályi, Lasztóc, Kolbása, N.-Kázmér, Legenye, Csörgő, N.-Toronya, K.-Toronya, Hosszuláz, R.-Bányácska és Vitány; székhely: **Mihályi.**

A kerületi gyám évi fizetése 100 frt, uti átalánya pedig 60 frt.

IV. A gálszécsi járásban:

a) 1-ső csoport: Kohány, Zebegnyő, Tarnóka, Dargó, Bacskó, Techna, Tusa, Tusa-Ujfalu, K.-Azar, Szécs-Polyánka, Parnó, Kereplye, Vinyó, Sztankócz, Bosnyicza, Czábócz és Gálszécs; székhely: **Gálszécs.**

b) 2-ik csoport: M.-Izsép, Pelejte, N.-Azar, Sz.-Keresztur, Egres, Cselej, Kozma, Sz.-Ujfalu, Upor, Isztáncs és Kelecseny; székhely: **M.-Izsép.**

c) 3-ik csoport: T.-Terebes, Hardicsa, Ka-

zsu, N.-Ruszká, Vécse, Miglész, Gerenda, Hoór; székhely: **T.-Terebes.**

Ezen járásban a kerületi gyám fizetése 100 frt és uti átalánya 60 frt.

V. A nagymihályi járásban:

a) 1-ső csoport: Nagy-Mihály, Topolyán, Petrócz, Nátafalva, M.-Csemernye, L.-Volya, Örmező, Krivostyán, Sztára, Oreszka, Izbugya és Lasztómér; székhely: **Nagy-Mihály.**

b) 2-ik csoport: Butka, Szalók, Deregyő, Hegyi, Szelepka, Dubróka, Gatály, K.-Cseb, N.-Cseb és Füzessér; székhely: **Butka.**

c) 3-ik csoport: Vásárhely, Pazdics, Mocsár, Krasznócz, Sámogy, Lask, Bánócz, A.-Körtvélyes, Rákócz, Morva, Szuha és Leszna; székhely: **Vásárhely.**

d) 4-ik csoport: Málca, Márk, Petrik, Nészpest, Abara, N.-Ráska, K.-Ráska, Kácsánd, Falkus, Berettő és Lazony; székhely: **Málca.**

A kerületi gyám évi fizetése 100 frt. és uti átalánya 60 frt.

VI. A varannói járásban:

a) 1-ső csoport: Tavana, Kolcs-Hosszuzemő, Possa, A.-Hrabócz, Kucsin, Kladzán, Henczóc, V.-Hosszuzemő, Majoroczka, Szedliczke, Ó.-Kázmér, Benkócz, Tavana-Polyánka, Stefanócz, Matyasócz, Zsalubina, Jeszenócz, Dobra, Trepecz, K.-Domása, T.-Krajnya, Kvakócz; székhely **Tavana.**

b) 2-ik csoport: Varannó, Csicsóka, Mernyik, M.-Krucsó, Komarócz, T.-Jesztreb, Mogyoróska, Csákyó, Soókut, Rudlyó, Agyagos, Aranyos-Patak, Fekete-Patak, Tapoly-Bisztra, Tapoly-Hermány, V.-Csemernye, Szacsur, Kó-Poruba, Dávidvágás, Bánszka, Vehécz, Juszkó-Volya, Zamutó, Mihalkó, Petkócz, O.-Volya, Fiás Mátyáska, Vavrincz, Remenye, Proszács, Györgyös, Kobulnicza és Micsák; székhely: **Varannó.**

Ezen járásban tekintettel a kerületek nagyságára, a kerületi gyám fizetése 220 frt, és uti átalánya 80 frt.

(Folyt. köv.)

Füzesséry Sándor programbeszéde, a bodrogközi kerület választóihoz.

Hazánk nagy férfja, e tisztelt választó kerület polgári erényekben gazdag képviselője, B. Sennyey Pál ő nagyméltósága közbejött gyengélkedése folytán, a nyilvános élet izgalmaitól egyidőre elvonulni szükségesnek tartván, e tisztelt választó kerület képviselői állomása üresedésbe jött, s egy új választás megejtésének szüksége merült fel. E sajnós körülmény, nem csak a tisztelt választó kerület közönségének — melyet ő oly fényesen képviselt — legőszintébb részvétével találkozik, de mint várt lehetett, s a lapokból tudjuk, az összes haza polgárainak, őszinte mély fájdalmát kelti fel; mert személyében a törvényhozó testület, egy oly erőt fog nélkülözni, kit átható éles esze; tágkörű ismeretei, ragyogó ékesszólása, tiszta jelleme s önzetlen hazafisága a parlamentararis életnek azon magaslatára emelték, hol a hasonelvűek öröm s bizalommal sorakoztak köré, az ellenfél pedig tisztelettel s elismeréssel tekintett rája. Nagy veszteség az, a tisztelt választó kerületre, de még nagyobb a házára nézve, s e veszteség felett érzett fájdalomunknak vi-

gaszát egyedül azon reményben keressük, hogy rövid időn visszanyert egészségének teljes birtokában elfogja ismét foglalni tevékenységének azon munkakörét, hol reá oly nagy szükség van.

E sajnós körülmény által a tisztelt választó kerület képviselői állomása megüresedvén, Önök megtisztelő bizalma csekélységemet szemelte ki, hogy a még hátralevő rövid időszakon át Önöket képviseljem. Fogadják ezért leghálásabb köszönetem nyilvánítását! A mennyiben azonban az ilyenmü megtiszteltetés, nem annyira a személyes rokonszenv, vagy baráti érzelmen alapszik, hanem az elvek rokonsága s azonosságának szokott lenni kifolyása, noha a végéhez közeledő országgyűlés tartama alatt kevés kérdés fogja a napi rend tárgyát képezhetni, kötelességemnek tartom mégis rövid vonásokban elmondani, mily irányban, minő elvek alapján kívánom s fogom Önöket képviselni; hogy azonban könnyebben megértessem s egyszersmind az általam elfoglalt álláspontot indokoljam, megelőzőleg restaurált alkotmányunk korszakának politikáját rövid vonásokban adni fogom.

Midőn a nemzet 1867-ben önsorának ura lett, az azon időszerű kormány kedvezőbb körülmények között, aligha vehette kezei közé a szabad lelkek munkáját: az önkormányzatot, egy nagy, s jól figyelmeztet többség felett rendelkezett a parlamentben; termékeny évek, a monarchia nemzetközi viszonyaiban beállott szélcsend, mind oly consellatiók valának, melyek egy szerencsés eredmény reményét, a legalaposabban helyezték kilátásba.

Fájdalom, a nemzet sorsát vezető férfiak a kedvező körülmények ez összeműködését nem tudták, s nem használták fel helyesen a nemzet jólétének megállapítására.

Kormány s parlament egyensúlyt veszve, s kellő mértéken tulcsapogva megkezdte s nagyszabásu organisatiót, organisáltak chablon szerint, meghatározott keret nélkül a végtelenig. A organisatió nál nem a jó administratióknak megfelelő nézetek, de az expectánsoknak a száma volt a döntő a hivatalok felállításánál; vagy is nem annyi hivatal állítottak fel, a mennyi kívántató lett volna a status gépezetének jó és rendes kezelésére, de megfordítva, állítottak annyit, hogy minden nagyhangu celebritasnak és hozzá tartozóinak meglegyen a maga hivatala. Azon ürügy alatt, hogy hátramaradt nemzet vagyunk s haladnunk kell, hogy cultur állammá kívánunk emelkedni, szórták a milliőkat, megkezdődött minden irányban a nagyhatalmi politika, egy nap alatt akarták helyrehozni a századok mulasztásait, sőt a késő jövőt kívánták anticipálni, mint Homer istenei három lépéssel akarták befutni a földet.

Az új alkotásnál, a fennlétező viszonyok; a nemzet genuisa; műveltségi foka; szükségei gyakran szem elől tévesztettek; de mindenek felett a nagy apparatus költségei, vagyis mit birnak el vállaink, nem vétettek számításba.

Igy lön hogy restaurált alkotmányunk 8-ik évében, az 1875. évben a legziláltabb anyagi viszonyok közé jutottunk, de ugyanakkor egyszersmind annak öntudatára kezdett ébredni a nemzet, hogy eddig folytatott multunkkal szakítanunk kell, ha csak a megsemmisülés örvényébe nem akarunk elmerülni.

A nagyszellemekek azért vannak, hogy megvilágítsák a tévndéseket, s kifejezéseit adjanak a nemzet öntudatában megért, de a nyilvánosságra még elő nem tört eszméknek.

Önök nagyszerű képviselője volt az, ki a mélyebb s tisztább belátásuak lelkében megérelt eme meggyőződésnek, egy nagyszabásu s a közvéleményt felrázó beszédében kifejezést adott. Beszéde villám volt, mely nemcsak sujtott, de egyszersmind fényt árasztott a bonyolult helyzetre.

És most beállt a kormányválságok korszaka, s a mi legfontosabb, mert egy új Aerának vetette meg alapját — a fuzio névalatt ismert pártalakulás. Egy sajátságos, a parlamentararis életben pá-

ratlan tünemény tárult fel most a nemzet szeméi előtt.

Két eddig egymással ellentétes irányban működő párt egyesült most minden közös elvi alap, minden öntudatos közös cél nélkül. A parlament s a nemzet nagyrésze egész vakodaadással sorakozott most a fuzio jelszava alatt, a kormány s annak vezérfa köré; nem kért programot, nem kérdezte mely uton kíván zilált anyagi helyzetünkön segíteni, a személyes bizalom, s egy machiavelli ügyességgel választott jelszónak varázsa, elégségesnek látszott, hogy egész öntagadással előlegezett bizalmával megajándékozza, annak feltevéséből indulva ki: hogy azon férfiú, ki az eddigi kormányok irányát oly kérlelhetlen szigorral ostromozta, birtokában van ama titkos talizmány, — gyógyszer — vagy tudománynak, melynek erejével képes lesz zavart finansziális viszonyainkba a felbomlott egyensúlyt helyreállítani.

És nem úgy történt, meddőkön bizonyult a fuzio. A kormány három éves pályafutása alatt nem váltotta be fennen hirdetett ígéreteit, s a nemzet ismét csak egy nagy csalódással lett gazdagabb; ugyan is szeddjük csak egy csonóba a kormány három éven át folytatott uralmának eredményeit.

Financiáink felbomlott egyensúlyának helyreállítására vállalkozott, s bár újabb terheket rótt a nemzetre, nincs kilátás, hogy a deficitet megszüntesse; fennen hirdette, hogy az adónak új felemelését a nemzet nem bírja el, s hogy annak további emelése egyértelmű a tőkének megtámadásával, s újabb terheket róva a nemzetre, azokat drákói szigorral hajtja be; nemzeti politikát ígért, s a nemzet érdekeit feladta Ausztriával szemben a kiegyezési kérdésben; nem érvényesítette a magyar nemzet befolyását a külügyek terén, s megtúrte oly politika követését, mely Törökországot megsemmisítéssel fenyegeti, s bizonytalánna teszi fajunk jövőjét; szabadelyűnek nevezte magát, de mert a közszellem nyilatkozásától tart, zsarnokolja a gyűlekezési és nyilatkozási szabadságot, a municipiumok barátjának vallotta magát, azokat oly szörny intézménnyé zsugorította, mely a józanabbak véleménye által már is elítéltetett, szóval minden conceptionban félszegnek, a kivételben tehetetlennek bizonyult.

Ime mindaz bekövetkezett, minek bekövetkezésétől pártunk férfiai tartottak, s egyike sem valószínű meg ama fényes ígéreteknek, mint a kormány s annak pártja, a fuzio orgiai között a hiszékeny nemzetnek ígért.

És a kiabrándult nemzet most beláthatja: hogy a fuzio alapja, a kölcsönös elvtagadás, valódi célja pedig a hatalomban való osztozkodás volt.

Igy fogván a helyzetet, így itélvén meg viszonyainkat, alig tartom jelezni szükségesnek, hogy

TÁRCZA.

A falu két végén.

— Elbeszélés. —

Írta: **Farkas Bertalan.**

VIII.

(Folytatás.)

Nem lehet a világon kinosabb érzés, metszőbb fájdalom, mintha azt látjuk, azt tudjuk megbántva, a kít legjobban szeretünk.

— Felvilágosodást, teremtöm, felvilágosodást! — hebegte az ifju, a mint atyja kemény lépteit elhangzottak.

A rémes szavak folyvást füleiben csengtek s összerázkodott azok sújtó gunya alatt. Gondolatai összevissza tévelyegtek; megsebzett szive a kétségbeesés fekete hullámain hanykódott. Egy pillanatban kedvese angyalarca mosolygott reá, a másikkban atyja szilaj tekintete üldözte; egy pillanatban lágy, tiszta csengő hangokat vélt hallani, a másikkban rémes ijesztő szavak döngöttek felé. Meg volt rendülve, hitében, bizalmában megtörve, szerelmében megbénítva, megátkozva... és mégis remélt.

— Felvilágosodást, teremtöm, felvilágosodást! — rebegé ismét reszkette, s oda sietett, a hol máskor oly édes, üdítő balszámot talált sajtó szívére. Édes anyját kereste fel.

A vigasztaló édes anyai szavak meg is lelték az utat keblébe, de a megnyugvás, a lelki béke — az másutt virult. Ennek megteremtésére kevés az anya; erre a kedves, a szerető kell. Amaz csak vigaszt adhat; ez édes megnyugvást, szelid békét. Amaz megcsendesítheti a háborgó kedélyt; ez békét, égi üdvöt ültethet helyébe...

Óh, ha kedvese is segíthetett volna rajta! Hiszen az, azt sem tudta szegény, mi a baja, mi a bánata, azt sem tudta, mivel van vádolva...

Az ifju arcán tükröződő iszonyu lelki fáj-

a jelenlegi kormány támogatására, annak ily politikai s pénzügyi mérlege mellett nem vállalkozhatom, s hogy annak ellenese vagyok.

Azonban ezt kinyilatkoztatva önként azon kérdés merül fel, hogy a kormányval szemben álló pártoknak melyik árnyalata az, melynek elveit, meggyőződéseit, irányát vallom magaménak.

És itt azon öszintességgel és nyíltsággal, mely karakter vonásomat képezte mindenkor sietek kinyilatkoztatni: hogy valamint eddig „a jobboldali ellenzék“ sorai közt foglaltam helyet, vagy jelenleg is azon meggyőződés él lelkemben: hogy csak is azon nagyobb szabású, egész rendszerünket átkaroló, s a mi specialis viszonyinkat megfelelő rendszert változás menthet még a végveszélytől, mely a jobboldali ellenzék programjában nyert kifejezést.

Nem részletezem, bővebben e politikának elveit, intentioit, ismeri azt mindenki, de ismerik főleg Önök, melyre már akkor adták helyeslésüket, midőn az elvek hangoztatása mellett képviselőül megválasztották, hozánk azon nagy férfiát, ki az elvek körül sorakozott pártnak megalapítója, s vezére volt, s kinek megválasztása által önmagokat tisztelték meg.

Midőn tehát erre utalok, azt hiszem felmentve érezhetem magamat arra nézve, hogy bővebb programot adjak, mert azt tapasztaltam, s tapasztalhatták Önök is, hogy a részletekbe ereszkedő programok, legtöbb esetben arra számítvák, hogy a választók szemébe port hintsenek, s nem egyebek mint üres szavak, melyek nemcsak, hogy be nem váltatnak, de azokkal leggyakrabban merőben ellenkező irány követtetik.

Ha azonban azt gondolná vagy ellenvetné valaki, hogy eddigi álláspontomat hangsúlyozva oly párthoz tartozni vallom magamat, mely nem létezik többé, mert ez lemondva nevérol s az egyesült ellenzék sorába olvadva, feladata létjogát, választólék szemébe port hintsenek: hogy én az egyesült ellenzék neve alatt létre jött pártalakulás tényében semmiképen sem vélem felválhatni az elvek abdicációját. A közös actióra alakult pártok elemei, nem elvtagadások alapján, de addig is vallott elveik, irányzataik homogeneitása felismerése folytán szövetkeztek, vagyis szövetkeztek: mert úgy találták, hogy közöttük a lényeges kérdésekben elvi különbség nincsen.

Midőn azonban ily feltevés, s ily felfogással „a közjogi alapon egyesült ellenzék“ pártjához tartozni vallom magamat, egyszersmind at is határozottan kinyilatkoztatom: hogy mindazon kérdésekben, melyekre nézve az egyelővadt pártok között megállapodás nem jött létre, s nyílt kérdés gyanánt hagytak fel, — minő a közigazgatási szer-

dalom, a feldult vonásokban beszélő kinos nyugtalanság remegésbe ejtették a kevéssel az előtt oly boldog leányt.

Tihamér nem tudta, hol kezdje; mit mondjon, mit kérjen kedvesétől. Dehát hogy is tudta volna! Hogy is sérthetné még azt az ártatlanságot?.. hogy üthetne fekete foltot annak tiszta lelkére?..

Más körülmények közt, milyen megnyugvást találhatott volna nála, — most itt se... nem sehoh a kerek világon!..

Itt csak az isten segíthetett...

Volt még egy más lény is: Döbrey Károly. „Majd felvilágosít Döbrey Károly.“ Mint valami tulvilági hangok zúgtak fülebe e szavak. És azután e mondasba kapaszkodott, mint egy remény szálba.

— Igen, ő fel fog világosítani.

A vén bagoly összeráncolta szemöldeit, fogai közül valamit mormogott s merőn nézett maga elé. Mintha magával küzdött volna.

Tihamér lélekzetét vissza fojtva leste, mikor fog ajka megnyílni. Az öreg határozott. Megfogta az ifju kezét s így szólt hozzá:

— Jöjj velem! —

Amaz kérdőleg nézett reá. Az öreg ezt megértette s határozottan szemé közé nézve, mondá:

— Eleonórahöz.

Mit gondoljon?.. mit reméljen?.. mit higgyen?.. Mindez egy pillanat alatt futott át az ifju elméjén, azután csak félve, suttogó hangon merte utána tenni:

— Most jön a válság órája.

A szőke szép leány roszt sejtve látta a két férfi homlokán ülő néma borongást. Ő sem tudta, mit gondoljon; de azt nem kevésbé érezte, hogy fontos pillanatnak néz eléje.

Az öreg tompán szólott.

— Üljetek mellém. Nagy dolgot kell nektek elmondanom, igen nagyot...

Mindkettőjük szive hangosan kezdett dobogni, tán még a harmadiké is: a vén bagolyé.

vezés kérdése, — a jobboldali ellenzék álláspontján állók.

Ily álláspont s ily elvek mellett, midőn tehát Önök, a képviselői mandummal csekély egyéniséget tisztelték meg, eltekintve attól: hogy ily gemet tisztelték meg, eltekintve attól: hogy ily egyszerű férfiú után, — ki Önökre annyi fényt árasztott, — Önökre nézve kinos leendett mindig bár ki által is képviseltetni, némi megnyugvásul szolgálhat Önöknek még is tudata annak: hogy csekély egyéniséget megválasztva, előbb vallott elveikhez hűek maradtak, a különbség egyedül abban rejlik: hogy míg a nemes báró eme elveknek lángszellemű vezére, én azoknak egyszerű szerény bajnoka leszek.

Ily szellemben s irányban akarom s ígérem Önöket képviselni, s ebbeli ígéretemet egyszersmind beváltanom. Megtisztelő bizalmukért ismételen is mely köszönetemet nyilvánítva, szives baráti hajlamikba magamat továbbra is ajánlom.

HÉTRŐL-HÉTRE.

(Hír és vegyes rovat.)

Kérem a hazai tanítótestület érdemes tagjaihoz. Ohajtván az idén is — mint ezt már két év folytában az üdvös ügy érdekében tettem — az iskolai év bezárta után a hazánkban már életbe lépett „iskolai takarékpénztárak“ állásáról a statisztikai adatokat nyilvánosságra hozni, ismétlem a már több alkalommal tett következő kérésemet: Méltóztassanak a hazai tanítótestület azon tagjai, kik már kezelnek iskolai takarékpénztárt, velem majd június közepén ennek akkori állását szivesen közölni és pedig: nevét az iskolának, illetőleg az osztálynak; nevét a kezelő igazgató, tanár- vagy tanítónak; hány tanuló jár az iskolába (az osztályba); hányan takarítanak és mennyi a június közepén valóságban betett és akkor az osztályban levő főösszeg. Azonkívül még köszönettel veszem közléseiket a tett tapasztalásokról, észrevételekről stb., melyeknek közlése csak hasznára lehet az üdvös ügynek és így egész hazánkknak. Budapest. 1878. évi május havában. Weisz Bernát Ferencz.

Az izr. tanítók alkalmazása, véglegesítése és elmozdítása tárgyában kibocsátott miniszteri rendelet. 8330. szám. Általánosan tapasztaltatott, hogy az izr. hitközségek, az általok fenntartott felekezeti iskolákban, figyelmen kívül hagyva az 1868. 38. t. cz. 133 és 138. §§-ban rendelteteket, oly tanítókat alkalmaznak, kik a törvény által meghatározott tanítói oklevél birtokában nincsenek, és az okleveles tanítókat is csak évről-évre szerződöttetik. A hitközségek által követett eme gyakorlat a törvény idé-

Az öreg ember Tihamér felé fordult.

— Atyád s én jó barátok voltunk ifju éveinkben. A sors úgy akarta, hogy összetűzzünk. Mindkettőnk szive egy nő, egy igen, igen kedves nő, egy angyal felé vonzódtott, a ki szegény volt ugyan, de a két gazdag ifju ember: Zendi Gyuri és Döbrey Károly nem szegélyték a világ előtt, hogy szivök az egyszerű szegény nőért dobog.

Az öreg arcza a lelkesesedéstől kipirulni kezdett.

— Én talán szerencsésebb plánetában születtem, mint vetélytársam: a nő felém hajlott. Ez atyádat, atyádat, ki büszke ember volt éppugy akkor, mint ma, — kiáltott fel az öreg tüzzel — nagyon sértette; nem sokáig birta szívelni, hogy nekem előnyöm van mellette s ott hagyta azt végképen, kit forró hévvel látszott szeretni, ellenségemmé lett nekem, ki legjobb barátomnak hittem őt s kinek — azt hiszem — nálamnál nem volt kedvesebb kortársa. Innen a harag köztünk, mely mai napig fenáll.

Tihamér szorult kebellet nézett a vén emberre, mintha még keveselné azt, amit eddig hallott.

— Most aztán — folytatá Károly bácsi — oly dolgot kell nektek elmondanom, mely mindkettőtök boldogságára döntő befolyással lehet. Ama kedves szegény nőhöz nem sokára az elmondottak után egy drága kapocs még inkább hozzá fűzött, azon drága kapocs édes szép leányom, te valál...

Az Eleonóra ajakán egy önkénytelen ah lebbent el, oly váratlan volt e nyilatkozat, villám is volt, hajnali sugár is, égettetett is, jól is esett. Mi lett volna aztán ennek természetesebb kifolyása, mint hogy a leány önfeledten borult a vén ember keblére. Tihamér szólni akart, Károly bácsi kezével intett, mintha kitalálta volna gondolatát.

— Légy nyugton. Anyjával e leánynak kit szived magáénak választott, halálos óráján a házasság szent frigyére léptem; e leány: Döbrey Eleonóra, az én kedves gyermekem.

zett §§-a
ságodat,
viszás és
annyival
hitközség
a törvény
teini, és
ok és e
jogaikba
uraságod
előfordul
ügyelőt
áprilló
izr. irod
bizottság
kell, mi
csavarás
A
1877/-ik
kezdődő
t. érdek
ugyan
S.-a.-Ujt
A
példányt
mintegy
gyar irod
füzet al
az orszá
a vállalk
meg eng
kalmilag
Ennélfog
tartó bu
kitűzött
gadtatás
fogja sz
szerkesz
igényeit
a mű,
legyen,
rom bo
s lellkü
ily felcz
okvetler
venni. —
pártolói
illető m
s legye
figyelme
nettel
Lexikon
gyar Lex
A „Mag
mellette

C
zelemne
vén em
totta!
de érezt
A
valója.
mig má
tette,
Tihamé
A
meg az
K
hogy K
ekkor a
hozza
tudomá
log, ne
egy kis
elmondo
titokban
csak tel
konszen
gyöződi
retni a
volna a
Eleonór
M
után eg
borultak
gyermek
a sziv e
ennyi tu
A
s elfuló
—
Az
—
örömiöl

zett 88-aiban foglaltakkal ellenkezvén, felhivom uraságodat, hogy mielőbb intézkedjék, miszerint ily viszás és törvényellenes gyakorlat megszüntetessék, annyival is inkább, minthogy ellenkező esetben a hitközségeknek tanítókkal kötött szerződéseik mint a törvényvel ellenkezők semmisenek fognak tekintetni, és a tanítók a próba idő kiálta után alapos ok és elmozdítás esetén, állomásaikba és szerzett jogaikba hatóságilag vissza fognak helyeztetni. Miről uraságodat oly felhívással értesítem, miszerint minden előforduló tanítói változásról az illető kir. tanfelügyelőt haladéktalanul értesítsék. — Budapest, 1878. ápril 18-án. Trefort. — Jelen rendelet az orsz. izr. iroda — és az orth. izr. hitközségek közvetítő bizottsága elnökéhez menesztetett s mondanunk sem kell, miként a határozott és minden elcsürést — csavarást kizáró rendelet jól fog hatni.

A s.-a.-ujhelyi r. k. nagy-gymnásiumban az 1877-ik évi nyilvános vizsgálatok júniushó 19-én kezdődnek s tartanak e hó végeig, melyre minden t. érdeklő szívesen meghívatik. Magán vizsgálatokra ugyan e hó 15-ikétől naponként jelentkezhetni. S.-a.-Ujhely, 1878. május 25. Az igazgatóság.

A „Magyar Lexikon“ első füzeté eddig annyi példányban kelt el, hogy e hazafias vállalat sikere mintegy kétszázalékosan kivül van helyezve. A mi a magyar irodalomban majdnem hallatlan — ezen első füzet alig egy hét után hét ezer példányban kelt s az ország minden részéből érkező üdvözlő iratok s a vállalatot helyeslő nyilatkozatok arról győznek meg engem, hogy a mű ugy tartalmitilag, mint al kalmilag megnyerte a nagy közönség tetszését. Ennélfogva, ha már eddig el voltam határozva, kintartó buzgalommal és lankadatlan szorgalommal a kitűzött cél felé tartani, e lelkesült s páratlan fogadtatás ezen elhatározásomat még inkább meg fogja szilárdítani. — De mert megtörténhetnék, hogy némely a Lexikonban helyetigénylő dolgok a szerkesztőség figyelmét kikerülék, hogy a közönség igényeit minden tekintetben kielégíthessem, és hogy a mű, melyet nyújtani akarok, teljes és tökéletes legyen, szívesen nyitok a „Magyar Lexikon“ három boríték lapján tért a közönség felszólalásainak s lelkiismereti kötelességemnek fogom tekinteni, ily felszólalásokat akár a borítéklapokon, akár az okvetlenül megjelenendő pótfüzetekben tekintetbe venni. — Kérem tehát a „Magyar Lexikon“ szíves pártolót s olvasót, hogy netáni, a mű tartalmát illető megjegyzéseiket velem közölni sziveskedjenek s legyenek arról meggyőződve, hogy én szíves figyelmzéseiket s utbaigazításait hálás köszönettel fogom venni s azon leszek, hogy azok a Lexikonban helyet nyerjenek. Somogyi Ede, a „Magyar Lexikon“ szerkesztője. Budapest, kerepesi-ut 68. A „Magyar Lexikon“ második füzeté is megjelent; melléklete czimerek. — Az eddig megjelent két

Csak az isten volna annak a töméntelen érzelmeknek a megmondhatója, a mi e perczen a vén ember s a két ifju szerelmes keblét elárasztotta! Nem azt érezték, hogy boldogok egyenként, de érezték egymás boldogságát, egymás üdvösségét.

Az öregnek még volt egy pár szó mondani valója. Elmondotta, hogy Eleonórát mindaddig míg második boldogult neje élt, titokban neveltette, tartotta Pesten; s még azt is hozzá tette a Tihamér megnyugtására, hogy jó kezekre bízta.

Az elérkeznyedett leány hálaérzettel csókoltá meg az öreg férj jótevő kezét.

Károly bácsi azután még azt is elmondta, hogy hallott ő valami viszonykáról, ott Pesten, ekkor aztán éppen ideje volt, hogy Zátanyosra hozza Eleonórát. Zátanyoson meg annak jött tudomására, hogy az a viszonyka igen derék dolog, nem is sértette az a szeméit, habár eleinte egy kissé tetette is magát. Azután meg azt is elmondotta, hogy mindazt amit így elmesélt most, titokban akarta mindaddig tartani előttük, míg csak teljesen meggyőződik arról, hogy tiszta rokonszenvvel vannak egymás iránt, míg csak meggyőződik arról, hogy Tihamér képes-e ugy szeretni a szegény „gouvernante“-ot, mintha tudta volna azt, hogy az senki más, mint Döbrey Eleonóra.

Mit lehetett volna ennyi sok szép beszéd után egyebet tenni, mint hogy mindketten oda borultak a vén ember elé s reszkető két kezét gyermeki hálás csókokkal halmozták el. Ilyenkor a szív elszorul s elég, ha a lihegő mellből csak ennyi tud az ajakra feltörni:

— Kedves atyám! Kedves atyánk! —

A vén ember szeméibe erre könyek toltultak s elfuló hangon tördelé:

— Kedves gyermekeim, legyetek boldogok!

Azután Tihamér felé fordult:

— Meg lesz-e atyád így elégedve? ..

— Azt hiszem: meg — válaszolt az ifju örömtől sugárzó arcczal.

(Folyt. köv.)

füzet Lövy Adolf könyvkereskedésében megszerezhető. Ugyanott, mint mai számunk melléklete is mutatja, az egész műnek igen előnyös fejtételek mellett juthat a t. olvasó közönség birtokába.

A királyhelmecezi választókerületben f. hó 23. történt meg a képviselő választás. Jelöltek voltak: Füzesséry Sándor s.-a.-ujhelyi r. k. lelkész és Horváth József, K.-helmecezi ügyvéd. Az előbbi 84. szavazattal választott meg. Programját lapunk mai számában közöljük.

Az első magyar-gácsországi vasut értesíti a közönséget miszerint pünkösdi hétfőn azaz folyó évi júniushó 10-én „Szirtalján“ tartandó nagy nyári ünnepély alkalmából, rendkívül leszállított menetárok mellett kéjvonatot indit Legenye Mihalyiból-Homonnáig és vissza. A menetárok a kifüggesztett hirdetésekkel megolvashatók. Legenye-Mihalyiban Jövet és Menet csatlakozhatni a magyar éjszakai vasut 413 és 412 számú személyszállító vonatához S.-a.-Ujhely és kassai irányban. Ugyanez alkalomból Przemyslból a többi gácsországi állomás érintésével szinte fog egy kéjvonatot Homonnára indulni. A Homonnáról-szirtaljáig és vissza kocsin történő szállítást díjja a menetárban már befoglalatik. A t. utasoknak minden váltott menetjegy után menetközben egy ingyenjegy fog kiszolgáltatni a műemlékeszeti tárgyakból rendezendő sorsjátékokhoz.

A gyümölcs tenyésztőket érdeklőleg, Buza János s.-pataki főiskolai tanár úrtól a következő sorokat vettük: „Azt hiszem, hogy nem lesz egészen felesleges, ha a „Zemplén“ olvasóközönségét, melynek nagyrésze bizonyosan gyümölcsstermeléssel is foglalkozik, egy kártékony kis rovarra hívjuk fel, mely ez évben a szokottnál nagyobb számmal jelent meg s már eddig is feltűnő pusztítást vitt véghez. E rovar, mely az ormányosok közé tartozik, mintegy 7 mmnyi s ormánya majdnem oly hosszú, mint testének többi része. Fémfényű és rézveres színű s éppen színétől nyerte Rhynchites cupreus nevét. Magyarul szilva eszelénynek nevezzük, mert legnagyobb pusztítást a szilvásokban visz véghez. A szilva mellett megtámadja még a cseresznyét is. — Rendszeresen június közepén szokott megjeleni, de ez évben hihetőleg a fejlődésére kedvező időjárása folytán jóval előbb tekintett be gyümölcsöseinkbe, miről eléggé tanuskodnak a szilva vagy cseresznyefák alatt heverő apró gyümölcsök, melyek egy vagy két kis fekete pontot lehet észrevenni. E rovar, fejlődésének egy szakát az álcaállapotot az éretlen gyümölcsben tölti el s épen ezért tavasszal vagy nyár elején, midőn a szilva (különösen a berczenzi) már mintegy mandolabel nagyságúra növekedett, sietnek a nőstények petéiket a gyümölcsbe helyezni. A peterakás előtt és után a rovar fejlődésével szoros összefüggésben álló mütétét hajt végre az anyáállat. A gyümölcs kocsányát körülbelül közepén félig berágja s miután alkalmas helyet talált a gyümölcsön, azon egy kis lyukat üt s abba ormánya segítségével szépen elhelyezvén petéjét, a kinyílást a gyümölcs burok darabjával befedi. Ezt elvégezvén, újra visszamegy a kocsányra s azt tovább rágja, annyira, hogy a gyümölcs vagy saját súlya miatt vagy a legkisebb szellőtől megmozgatva leesik. Erről mindenki meggyőződhetik, ha a lehullott gyümölcsöket megvizsgálja, mert szemébe fog tűnni, hogy a szilva vagy cseresznye nem egész szárával esett le s ha a gyümölcsöt azon helyen, hol a fekete pont látható szétmetszi, megtalálja a rovar tojásait. A gyümölcs kocsányának elragadása a rovar fejlődésével áll szoros összefüggésben, mert a petéből kikelt fekete fejű kis kukac, 4—5 hétig a szilva vagy cseresznye belsejéből táplálkozik; majd kimászik belőle s a földbe bujik a bábállapotot eltölteni, hogy a jövő tavasszal ujjal mint tökéletes rovar jelenhessék meg s folytassa pusztítását. E rovar ellen semmiféle szerünk nincs. Legcélszerűbb a kifejlett rovarokat, valamint az álcaakat, illetőleg petéket pusztítani. Ez utóbbiakat könnyen végezhetjük ha a lehullott gyümölcsöt összegyűjtjük s vagy sertéssel megégetjük vagy pedig forró vízbe hányjuk. Sokkal több bajjal jár már a rovarok összefogdosása, mert jól röplenek s ha kézzel akarjuk megfogni, a fáról levetik magukat. Legcélszerűbb kora reggel fehér ruhát teríteni a fa alá s arra rázni.

A „Magyarország és a Nagyvilág“ 21-dik száma következő tartalommal jelent meg: Szöveg: † Dr. Kovács Sebestyén Endre. — Arának Költ. (Kompolt Tivadar.) — Fényes házasság. Regény a magyar társadalmi életből. (Vértessy Arnold.) XX. folytatás. — Egy egyiptomi királyleány. Történelmi regény. (Irta: Ebers György, fordította: Huszár Imre.) XX. folyt. — A fülemüle utazása. (Herman Ottó.) — Vasárnapi levél: Karlsbad Budapesten. (Porzó.) — A párisi közkiállításból. — Szemem. Költ. (Filó Lajos.) — Különfélék. — Képrejtvény. — Sakkfeladvány. — Szerk. üzenetek. R a j z o k: † Dr. Kovács Sebestyén Endre. — A párisi közkiállítás megnyitási ünnepélye. Az óriási hordó a párisi közkiállítás magyar osztályában.

Csarnok.

Molnár Borbála,

vagy a sátoralja-ujhelyi magyar Minerva és barátai: Csizi István, kapitány és gr. Gvadányi József ismeretlen verses levelezéseik.

(Folytatás.)

A mint vitézünk leborul az Isten imadására, úgy meghajtja térdeit M. Borbála is, s arra int, hogy Isten szívből imádjuk; mert csak úgy lesz előtte kedves ünnepelésünk. Csizivel egyetért.

Csizi vallásossága még inkább hű barátsága feltüntetése ide irom Tolcsvai Bónis László sirkövére készített verseit:

Állj meg uton járó! Légy gróf akár báró,
Tekints e sirhalomra.

Az egy főnemes volt, kit zár e siri bolt,
Tolcsvai Bónis László.

Ötvenöt esztendő, hamar enyészendőt
Élt a mulandóságban.

Mint jó keresztény élt, mert igaz Istent félt,
Itt vár oly jutalomra,

Melyet Jézus ígért, ontva érte is vért
Az örök boldogságra.

Jól halsz meg, ha jól élsz, ha Istent félsz
Te is: már tovább mehetsz.

Nem jobb ez a korabeli ilyenféle iratoknál, de jellemző.

A levél, melyben ez foglalva van, szól M. B.-nak, kit kér, hogy ő is örökítne meg elhunyt kedves barátját.

A szivesség szivességet szül, míg a nemes barátság jeles tettekben nyilvánul. Innen van, hogy költőnők készséggel enged barátja fölszólításának, s Bónis László felett kitelhető művészettel pengeti lantját. Nem sikerült azonban neki sem jobb elegiát írni, mint társainak; mert ő sem tudott, mint általában a népies iskola hívei sem érzést önteni művébe. Meg van az alak, metszet, még leoninusféle rimelés is; de a mi lelke az elegiának, a gondolatokat zománczó busongó érzés közvetlensége, az nincs meg Borbálának verses levelében sem; de e helyett ékeskedik, vagyis inkább töviseskedik benne e cronostikonná irt pár sor:

Hamva felett ülvén, uri házat is keserülvén,
Sirva kesergd esetét, hogy leve bolja setét.

Gyűjteményünknek erre következő darabja „A világ megismertetéséről“ szól, Csizi szokott modora és józanságával anélkül, hogy költőiségben dúskálnék. Ilyen Borbála felelete is „Az embernek magamegismeréséről.“ — E darab szerzője azonban bátrabb és szabadabb gondolatai nyilatkozásában, mint az előbbi. Benne némi komoly gúny van azon tudóskák ellen, kik egyetmást tudván a természet könyvéből már azt hiszik önző lelkőkből, hogy nemcsak szabadon hirdethetik az anyagiság bűntető elveit, de terjesztvén azt, vélik, hogy bölcsen is teszik. Az ily önhittekről ezt mondja ironónk:

„Az ily világi bölcs bár tudós magának,
Terjesztője csak a bolondok számának.“

Kimondja bátran, hogy az ilyeneknek nincs lelkiismeretök, tehát roszakaró gonoszok ugy, mint a nagyszületésű lelki vakok, kik

„Azt vélik, hogy akik alajok vettek,
Nem másért, hanem csak értek teremtettek;
Azért kevélységök ugy nézi azokat,
Mind szemetet, avagy lelketlen barmokat.“

Altalában rosszal az emberben minden elbizakodást és lelkiismeretlenséget; azt kívánja, hogy legyünk mindnyájan mindenütt emberek: „Senkit ki nem vészen mert eredett porból.“

Meglepően tartalmas másik része, a folytatása is a fentebb czimzett levélnek. Így szól ennek végén:

„Im barátom, amint csekély ésszel bírtam,
A bolondot s bölcsét röviden leírtam.“

Méltó volna az egészet itt is — ott is olvastatni, nem ugyan gyönyörködésül, de tanulságul épen ugy, mint gr. Gvadányi hosszú levelét, mely ezután van gyűjteményünkbe fölveve.

Gvadányi egész levelén az öröm és keserűség hangja érzik. Öröme, mert rendkívül örvend, hogy magyar nő költősködik. Nem tudja eléggé magasztalni M. Borbálát, mint a honi nők gyöngyét, Apolló kegyencét. Örömebe ezt kívánja neki:

Vajha a nótám is oly erejű lenne,
Hogy veled egy gazdag s hű pár tánczra menne. —
Szenvedésid után ég adhat olyan párt!
Kin szived megnyugszik, nem látsz sem bűt, sem kárt.“

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BORÚTH ELEMER.

Birtok-bérbeadás.

A sáros-pataki határban levő „Paterhomok“ nevű 617 hold területű pusztabirtok (Prædium) e tolyó 1878-ik év szeptemberhó 1-ső napjától hat egymásután következő évekre hasznóbérbe fog adadni.

A hasznóbérbe venni kívánók a hasznóbéri feltételek megismerése végett 1878-ik év június 15-ik napjáig szóval vagy írásban jelentkezhetnek alólírtnál Sáros-Patakon.

2-2

Dessewffy Sándor.

LUHI
„MARGIT“
forrás
legtisztább szik-élegetes ásv. viz.

Hazánk ezen vegyi összetételénél fogva nevezetes gyógyvizét a légzési-, emésztési- és húgyszervek idült hurutos bántalmánál, torok-, gége-, légső és hörgbetegségekben kiváló sikerrel használják: Dr. Korányi Frigyes, dr. Kovács Sebestény Endre, dr. Gebhardt Lajos, dr. Navarati Imre, dr. Poór Imre, dr. Kétly Károly, dr. Barbás József, egyetemi tanár és közkórházi főorvos urak. — Ezen tekintélyek nyilatkozatai szerint a Margit forrás nemcsak méltó versenytársa a Seltersi, Gleichbergi, Gieshübl, Radeini, Emsi, Vichyi, s hason összetételű vizeknek, hanem gyógyhatásban azokat több tekintetben felül is mulja.

A Margit forrás gyógyhatását igazoló orvosi bizonylatok kívánatra bárkinek készséggel megküldetnek.

Szétküldési fő-telep:
Dr. Karlovsky utódánál.
Luhi forrás, Munkács mellett.

10-12

Értesítés.

Tudomásomra esett, hogy egyes házalók nevem czége alatt, állítólag az én műhelyemben készült **czukros- és mákos kiflijeimet** árulják, azért van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy folyó hó 26-ikától kezdve kitűnő készütségű

➔ **czukros- és mákos kiflijeimet** ➔

naponta délután csak is egyedül üzletemben árusítom el, és minden nevem alatt akár a piacon, akár házaknál eladott czukros- és mákos kiflik nem az én sütődemből valók.

Egyszersmind van szerencsém tisztelettel jelteni, hogy üzletemben a nagy-sárosi mûmalom **minden faju és számu lisztje**, ugyszintén a budapesti Gschwind-féle **kitűnő élesztő** naponta fris és jutányos áron kapható.

2-3

Bánóczy Kálmán.

Sirkő-raktár megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, miszerint helyben a „Vörös ökör“ czimű vendégfogadó épületében egy

➔ **sirkő-raktárt** ➔

nyitottam, ahol **mindenfélé színű márvány-, gránit- és közönséges sirkövek aranyozott metszéssel** és a legdiszesebb kiállításban kaphatók.

Ugyanott **vaskeresztek** is raktáron tartatnak.

➔ **Régi sirkövek kijavittatnak.**

Sátoralja-Ujhely, 1878. májushóban.

3-8

Tisztelettel

BURGER ADOLF.

Videki megrendelések a legrövidebb idő alatt eszközöltetnek.

Friss ásványvizek.

Az ásványi gyógyvizet használó n. é. közönségnek tiszteletteljesen jelentem: miszerint az **összes gyógyforrások igazgatóságaival közvetlen össze-köttetésbe lépven**, egyidejűleg oly egyezséget kötöttem, mely szerint folytonosan a

legfrissebb töltésű

ásványvizeket raktáron tartathatom s azokkal a nagyérd. közönségnek minden perczen szolgálhatok.

Becses megrendeléseket elvárva — vagyok

mely tisztelettel

1-6

Deutsch József utóda.

Tenyészkosok eladása.

Nagyméltóságú **Sennyey Pál** báró ur ő excellentiája csörgő-regmeczi juhászatából 32 db öreg, 8 db 2, és 15 db 1 éves közép finom gyapjas és jeles átörökítési tehetségű tenyészkos eladó. — Venni szándékozók sziveskedjenek **Kiss Károly** tisztartóhoz fordulni Csörgőn u. p. Sátoralja-Ujhely. 1-3

Cséplőgép eladás.

A m. szepesi püspöki ó-lisztkai uradalomba egy jó minőségű Schutlevorth-féle

4 LÖEREJŰ CSÉPLŐGÉP

járgánnyal együtt, továbbá Abaujmegyében a h.-petri uradalomban egy

6 lőerejű cséplőgép

szabadkézből bármikor eladandó.

6-6